

Vaikutusten ennakkoarviointi – Energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelma

Vaikutusten ennakkoarviointi – Energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelma

Saija Pöntinen, Mari Turunen, Kimmo Karjula

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kestävä kasvu - Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä - Koulutus ja osaava työvoima - Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen - Vaikuttaminen ja tunnettuus	+	Energiatehokkuuden parantaminen luo työtä energiatehokkuuden parissa toimiville yrityksille (esim. kaupungin rakennusten energiakatselmusten ja energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttaminen). Energiatehokkuussopimukseen liittyminen lisää kaupungin tunnettuutta vastuullisesti toimivana ja kestävän toimintaympäristön yrityksille tarjoavana organisaationa.
2	Elämänvoima - Laadukas kasvatus ja opetus - Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat - Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö	++	Energiatehokkuuden parantaminen vähentää energian tarvetta ja sitä kautta energiantuotannon negatiivisia vaikutuksia elinympäristöön. Energiatehokkuussopimukseen liittyminen edistää osaltaan kaupungin ilmasto- ja resurssiviisautsohjelman tavoitteiden toteutumista. Energiatehokkuussopimuksen yhtenä osatavoitteena on myös vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä, tämä on linjassa kaupungin päästövähennystavoitteiden kanssa.

3	Muutosvoimainen työyhteisö - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö - Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita - Kestävä talous	+	Energiatehokkuuden parantaminen johtaa osaltaan kaupungin henkilöstön osaamisen kehittymiseen esimerkiksi uusien energiatehokkaampien toimintatapojen omaksumisen myötä. Energiatehokkuuden parantaminen tuo kaupungille taloudellisia säästöjä etenkin rakennusten sekä katu- ja ulkovalaistuksen alentuneiden energiakustannusten myötä. Energiatehokkuussopimuksen yhtenä osatavoitteena on myös saada energiatehokkuus yhdeksi kriteeriksi kaikkiin niihin julkisiin hankintoihin, joissa energiatehokkaamman laitteen, järjestelmän tai hankintakokonaisuuden valinta johtaa kokonaistaloudellisesti edullisempaan lopputulokseen.
---	---	---	---

Johtopäätös ja perustelut:

Energiatehokkuussopimukseen liittyminen edistää osaltaan kaupungin ilmasto- ja resurssiviisautusohjelman tavoitteiden toteutumista ja lisää kaupungin tunnettuutta vastuullisesti toimivana ja kestävän toimintaympäristön yrityksille tarjoavana organisaationa. Energiatehokkuuden parantaminen vähentää energian tarvetta ja sitä kautta energiantuotannon negatiivisia vaikutuksia elinympäristöön. Energiatehokkuuden parantaminen tuo kaupungille taloudellisia säästöjä etenkin rakennusten sekä katu- ja ulkovalaistuksen alentuneiden energiakustannusten myötä.

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:

Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki ☒ Aikuiset ☐ Ikääntyneet ☐

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"

Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään **Ei**, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	o	
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen,	o	

	kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)		
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	
4	Terveysteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	o	Kuopion Tilapalveluiden keskeisenä periaatteena on, että energia- tehokkuustoimenpiteet eivät saa vaarantaa kaupungin palvelurakennusten sisäilmaolosuhteita ja turvallisuutta. Kaikki toimenpiteet tarkastetaan aina kohde- ja toimenpidekohtaisesti yhteistyössä Tilapalveluiden omien rakennus- terveysasiantuntijoiden kanssa. Energiatehokkuustoimenpiteillä voidaan saavuttaa myös myönteisiä vaikutuksia rakennusten sisäilman laatuun.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	o	
Johtopäätös ja perustelut Energiatehokkuussopimukseen liittyminen ja toimenpiteiden toteutus eivät vaikuta suoraan ihmisiin. Kuopion Tilapalvelut varmistaa, etteivät energiatehokkuustoimet heikennä palvelurakennusten sisäilmaa tai turvallisuutta. Energiatehokkuustoimet voivat vaikuttaa myös positiivisesti rakennusten sisäilman laatuun.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	o	
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla)	o	

	(esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)		
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla) Ei erityisiä vaikutuksia lapsiin.			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätös ja perustelut Ei erityisiä vaikutuksia maaseutuun.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisusta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja	o	Kuopion Tilapalveluiden keskeisenä periaatteena on, että energiatehokkuustoimenpiteet eivät

	liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)		saa vaarantaa kaupungin palvelurakennusten sisäilmaolosuhteita ja turvallisuutta. Kaikki toimenpiteet tarkastetaan aina kohde- ja toimenpidekohtaisesti yhteistyössä Tilapalveluiden omien rakennusterveysasiantuntijoiden kanssa. Energiatehokkuustoimenpiteillä voidaan saavuttaa myös myönteisiä vaikutuksia rakennusten sisäilman laatuun.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	+	Energiatehokkuuden parantaminen vähentää energian tarvetta ja sitä kautta energiantuotannon negatiivisia vaikutuksia elinympäristöön ja luontoon.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	+	Energiatehokkuuden parantaminen vähentää energian tarvetta ja sitä kautta energiantuotannon päästöjä. Energiatehokkuussopimuksen yhtenä osatavoitteena on myös vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä, joka osaltaan vähentää kaupungin oman toiminnan kasvihuonekaasupäästöjä.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	+	Energiatehokkuuden parantaminen vähentää energian tarvetta ja sitä kautta energiantuotannon negatiivisia vaikutuksia elinympäristöön ja luontoon.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut Energiatehokkuuden parantaminen vähentää energian tarvetta ja sitä kautta energiantuotannon negatiivisia vaikutuksia elinympäristöön ja luontoon. Energiatehokkuussopimuksen yhtenä osatavoitteena on myös vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä, joka osaltaan vähentää kaupungin oman toiminnan kasvihuonekaasupäästöjä.			

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti

1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	0	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Energiatehokkuuden parantaminen tuo kaupungille taloudellisia säästöjä etenkin rakennusten sekä katu- ja ulkovalaistuksen alentuneiden energiakustannusten myötä.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	0	

Johtopäätös ja perustelut

Energiatehokkuuden parantaminen tuo kaupungille taloudellisia säästöjä, kun rakennusten sekä katu- ja ulkovalaistuksen energiakustannukset pienenevät energiankulutuksen vähentyessä.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	+	Energiatehokkuuden parantaminen luo työtä energiatehokkuuden parissa toimiville yrityksille (esim. kaupungin rakennusten energiakatselmukset ja -tehokkuustoimenpiteet).
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	+	Ks. yllä
3	Työpaikkojen muodostumiseen	+	Ks. ylin kohta
4	Yritysten kehittämiseen	0	
5	Yritysten työvoiman saantiin	0	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	0	
7	Yritysten asiakasvirtaan	0	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	+	Ks. ylin kohta

Johtopäätökset ja perustelut

Energiatehokkuuden parantaminen luo työtä energiatehokkuuden parissa toimiville yrityksille (esim. kaupungin rakennusten energiakatselmusten ja energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttaminen).